

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
Judecători

Valeriu Doagă,
Sveatoslav Moldovan și Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Dumitru Pavel în interesele Nataliei Albot, Vladimir Babici și alții, împotriva Ministerului Finanțelor și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, intervenienți accesorii Întreprinderea cu Capital Străin „Broadcast Production” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderea cu Capital Străin „Broadcast News” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderea cu Capital Străin „Broadcast Tehnology” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea cu Capital Străin „Jurnal de Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată, cu privire la obligarea emiterii actelor administrative,

împotriva deciziei și a încheieri Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016,

C O N S T A T Ă :

La 09.07.2014, avocatul Dumitru Pavel, în interesul a 88 reclamanți: Natalia Albot, Vladimir Bahici, Veaceslav Bălan, Elena Băncilă, Sergiu Bivol, Tatiana Boboc, Nadejda Bocan, Zinaida Borozneț, Iulia Bucătari, Serghei Butnaru, Mariana Cazac, Igor Cecan, Stanislav Cernavca, Constantin Cheianu, Cornel Chiperi, Alexandr Ciornîi, Constantin Ciubarca, Serghei Ciubaru, Lilia Cîrnaț, Nicolae Corciu, Dorina Cojocar, Oleg Creanga, Svetlana Croitoru, Evghenii Cuharciuc, Ana Danilescu, Sergiu Danilov, Stela Dungaciu (Popa), Larisa Durbala, Anatolie Durbală, Alexandra Enceva, Cristina Erhan, Anatolie Eșanu, Gheorghe Gîlcă, Mihaela Gherasim, Igor Globa, Lucia Goldenștern, Cristina Gonța, Sergiu Grigoraș, Rodica Holban, Alexandr Ianciu, Sergiu Ichim, Alexandr Ionescu, Daniela Jenunchi, Rodica Jovmir, Marina Lebenjin, Aurel Leșanu, Tatiana Levinski, Denis Lîsov, Vasile Luchița, Marian Lupu, Ana Mardare, Măria Marian-Șuparschii, Dan Maxim, Dumitru Mișin, Natalia Mogîldea, Ruslan Moroșan, Adrian Moroi, Pavel Nasalciuc,

Eugenia Nastase, Ion Neagu, Sofia Obadă, Dumitrița Paladi, Elena Pasat, Oleg Plotnic, Cristina Pohilenco, Elena Popescu, Andrei Porubin, Ghenadie Pripa, Alexandr Postolachi, Ștefan Rău, Ghenadie Reșetnic, Andrei Revenco, Aurica Revenco, Lilia Roșea, Rodica Sacagiu, Mihail Sărăcuță, Ruslan Sașco, Sergiu Scobioală, Dorin Scobioală, Irina Simon, Elena Șova, Valeriu Șova, Vitalii Stavilă, Natalia Turtureanu, Petru Uncu, Andrian Untila, Andrian Vasilcov, Vădim Volovei, Tatiana Vornicescu, Liliana Vulpe, împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Ministerului Finanțelor al RM, intervenient accesoriu ÎCS „Broadcast Production” SRL, ÎCS „Broadcast News” SRL, ÎCS „Broadcast Technology” SRL, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, solicitând: obligarea pârîților să excludă din obligațiile fiscale a reclamanților a sumelor care figurează ca datorii, calculate din diferența de 11% la sumele onorariilor achitate în contul cesiunii drepturilor de autor și conexe oamenilor de creație, obligarea pârîților să modifice evidența fiscală cu anularea datoriilor formate artificial cît și a sumelor penalităților calculate la sumele indicate la lit.b) din prezenta cerere, în contul reclamanților și aplicarea măsurii asigurătorii, suspendarea calculării din data de 01.04.2014 a dobînzilor de întîrziere și a penalităților pe perioada judecării litigiului, pînă la rămînerea irevocabilă a hotărîri judecătorești precum și obligarea pârîților să nu întreprindă măsuri coercitive față de reclamanți, în legătură cu obiectul litigiului.

În motivarea acțiunii a invocat că, în fapt, în perioada anului 2013 reclamanții s-au aflat în raporturi juridice civile cu intervenienții, în baza contractelor de autor, ca oameni de creație primind remunerație, royalty, din care au fost reținute și transferate impozitele corespunzătoare anexîndu-se informațiile corespunzătoare.

Reieșind din prevederile art.12 din Legea cu privire la oamenii de creație, nr. 21 din 01.03.2013, în vigoare pînă la 01.01.2014, impozitarea oamenilor de creație care realizează activități de creație în baza contractelor de drept civil se efectuează în conformitate cu legislația, suma venitului impozabil al oamenilor de creație care realizează activități de creație în baza contractelor de autor se impozitează cu 7%. Astfel, în perioada 01.05.2013-31.12.2013, veniturile realizate de oamenii de creație în baza contractelor de autor urmau a fi impozitate doar cu 7%.

Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 21 din 01.03.2013 cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație, au apărut contradicții între prevederile art.12 din Legea menționată și prevederile art. 90/1 alin. (3/1) al Codului fiscal. Articolul 90/1 alin. (3/1) din Codul fiscal, reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit, prevede că persoanele specificate la art.90, rețin și achită la buget un impozit în mărime de 12% din royalty achitate în folosul persoanelor fizice, care este mai mare decît cele 7% reglementate de legea specială.

Ambele legi (Codul Fiscal și Legea cu privire la oamenii de creație) sunt legi organice și, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (7) din Legea privind acte legislative nr. 780 din 27.23.2001, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridic apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

În contextul celor menționate și ținând cont de prevederile art. 11 din Codul fiscal urmau a aplicate prevederile actului adoptat posterior, adică prevederile art. 12 din Legea nr. 21 din 01.03.2013. Aceasta presupune că reținerea finală a impozitului din plățile de royalty pentru oamenii de creație urma corect a fi efectuată în cuantum de 7% din aceste plăți, fapt ce a și fost realizat de persoane juridice plătitoare. Aceste explicații au fost enunțate și de către IFPS în scrisorile de explicare cât și pe internet, anexînd fotocopiile scrisorilor explicative.

Cu regret, în evidența fiscal sumele indicate s-au reflectat în altă modalitate decît cea stabilită de lege și oamenii de creație, declarînd aceste venituri, au mai fost obligați să achite suplimentar diferența pînă la acoperirea impozitului de 18%, detalierea sumelor fiind indicate în anexe.

Recent, reclamanții au început să fie apelați de funcționarii fiscali cu somați să achite sumele impozitului, aceștia aflînd despre eroarea admisă și lezarea drepturilor lor. Totodată, unii din ei au primit și avize/citații, prin care au fost preîntîmpinați despre sechestrarea bunurilor în contul presupuselor datorii, anexînd copiile. Însă, de jure, oamenii de creație nu mai trebuie să achite alte impozite suplimentare și din informațiile de evidență fiscală urmează să fie excluse datoriile creat artificial, prin imperfecțiunea evidenței fiscale.

Avînd în vedere aceste împrejurări, conducîndu-se de prevederile art. 14 și 15 din Legea contenciosului administrativ, a înaintat pîrîților o cerere prealabilă prin care au solicitat remedierea prejudiciară a dreptului lezat. Prin răspunsurile din 06.06.2014 IFPS și din 10.06.2014 al Ministerului Finanțelor, a fost respinsă cererea prealabilă.

Astfel, este necesară intervenirea instanței de judecată, care să oblige pîrîții să emită actele necesare pentru corectarea evidenței fiscale și aducerea ei în condițiile stabilite de lege. De asemenea, au invocat și prevederile art. 21 alin.(1) și (2) din Legea contenciosului administrativ, reieșind din care considerent cu înaintarea acțiunii poate fi solicitată suspendarea executării actului contestat, precum și în cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendării actului administrativ și din oficiu.

Prin hotărîrea Judecătorei Rașcani mun. Chișinău din 17 februarie 2016 a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Pavel Dumitru, în interesele Nataliei Albot, Vladimir Babici și alții, către Ministerul Finanțelor și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, intervenienți accesorii ÎCS „Broadcast Production” SRL, ÎCS „Broadcast News” SRL, ÎCS „Broadcast Technology” SRL și ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, despre obligarea la emiterea deciziilor regulatorii privind impozitarea reclamanților în perioada 01.05.2013 - 31.12.2013, excluderea din obligațiile fiscale a reclamanților a sumelor care figurează ca datorii.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că, cerințele invocate în acțiune nu se încadrează în prevederile legii, fapt din care considerente acțiunea a fost respinsă.

La data de 23.02.2016, cu respectarea termenului prevăzut la art. 362 CPC al RM, avocatul Dumitru Pavel, în interesele reclamantilor în cauză, a depus cerere de apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd casarea acesteia cu emiterea hotărîrii noi privind admiterea pretențiilor formulate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, apelul declarat de Dumitru Pavel în interesele Nataliei Albot, Vladimir Babici și alții, a fost respins, hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17.02.2016 a fost menținută.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelanți nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului iar argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 05 octombrie 2016, Dumitru Pavel în interesele a 88, de persoane a depus cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea decizie instanței de apel din 24 mai 2016 și pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii înaintate după cum a și fost formulată.

În motivarea recursului, acesta a indicat că, decizia și încheierea instanței de apel au fost adoptate cu aplicarea eronată a normelor de drept material și cu încălcarea normelor de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurentul că, instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din 24 mai 2016, a fost contestată cu recurs de către Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane, la 05 octombrie 2016. Prin urmare, avînd în vedere că la materialele cauzei nu sunt anexate acte confirmative ce ar certifica data recepționării deciziei instanței de apel, prin prisma art. 425 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul depus în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se va decide în lipsa acesteia.

La 10 noiembrie 2016, Întreprinderea cu Capital Străin „Jurnal de Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată, a depus referința la cererea de recurs declarată de către Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii înaintate.

Ulterior, la 16 noiembrie 2016, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lîngă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, a depus referința la cererea de recurs declarată de către Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs de către Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane, Colegiul atestă că acesta nu indică nici un argument vis-a-vis de legalitatea deciziei instanței de apel.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în cererea de recurs declarată de Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane, nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În această ordine de idei și prin prisma celor menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane, ca fiind inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu dispoziția art. 432 alin. (1) C.P.C., părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) C.P.C., cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, temeiurile recursului declarat nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C.. Mai mult de cît atît, cauza a fost judecată cu respectarea normelor de drept material și procesual, iar recursul fiind vădit neîntemeiat.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 C.P.C. al RM, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 C.P.C. și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

În acest sens, instanța de recurs accentuează că, potrivit art. 440, alin. (1) C.P.C., în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicînd corespunzător normele de drept material și respectînd normele de drept procedural, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) C.P.C., completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Recursul declarat de către Dumitru Pavel în interesele a 88 de persoane, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea